A person is snowkiting in a snowy landscape. A large yellow kite is attached to the person's harness and is flying in the air. The person is wearing a red helmet and dark clothing. The background shows a snowy field with some small trees and a clear blue sky.

Nye friluftslivsaktiviteter –
en særlig skadelig form for ferdsel i
naturen?
Snøkinging som eksempel

Alf Odden
Høgskolen i Telemark, Institutt for idretts-
og friluftslivsfag

Alle kan kite

Venner av vinden

Dragetemmerne

Kiting kan forstyrre villreinen

Villreinen i fare

Myndighetene vil forby "nymotens" friluftsliv

Villrein fremfor villmenn

Generasjonskløft i fjellet

Villreinen i fare

Reiselivet kjemper for kiterne

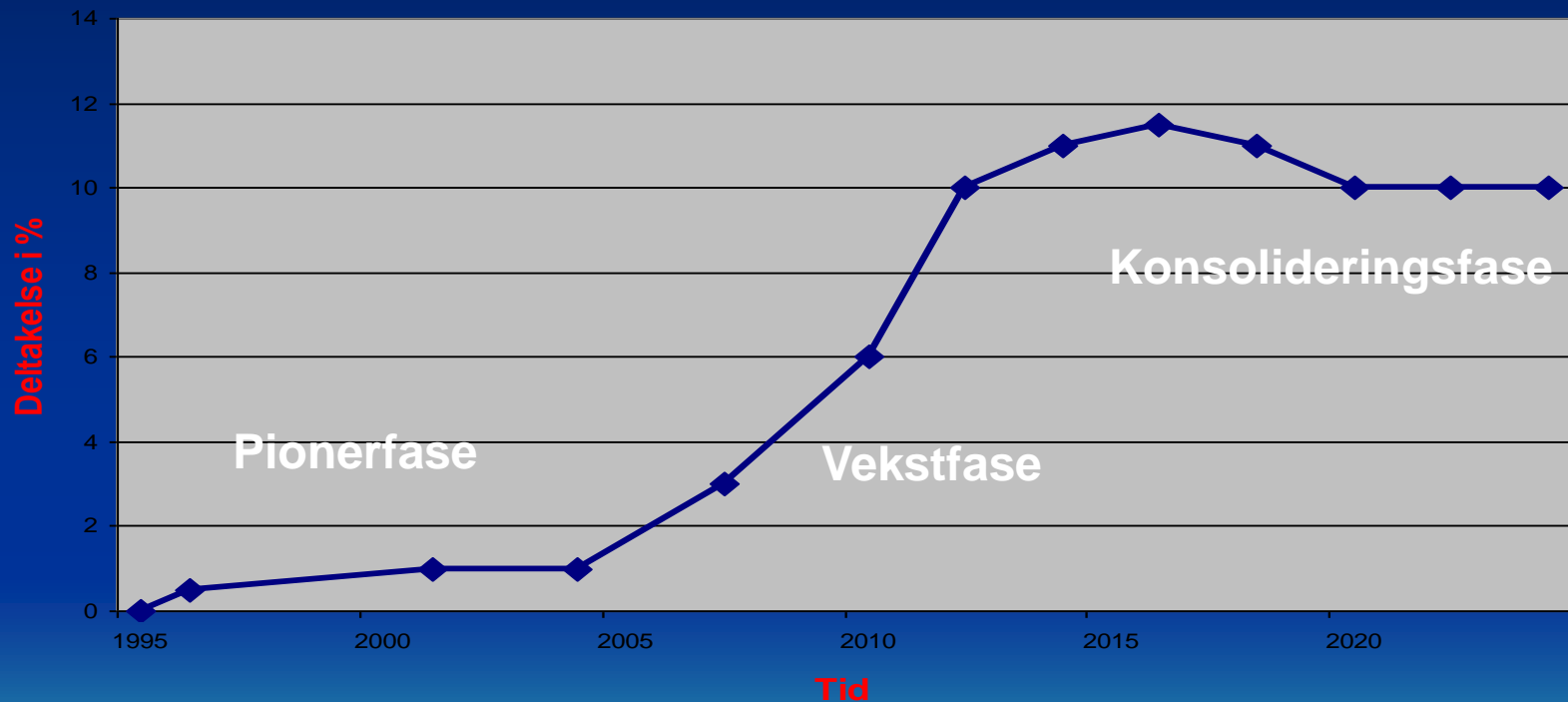
Hva er det som foregår?

1. Snøkiting er i vinden – oppslutningen virker å øke raskt
2. Det er en mulig konflikt med villreinen og naturvernmyndighetene ønsker begrensninger av aktiviteten i enkelte verneområder
3. Det trekkes en grense mellom tradisjonelt og nytt friluftsliv. Hvor de nye aktivitetene behandles strengere

Hvordan vil oppslutningen om snøkiting utvikle seg?

Sannsynlig utvikling av oppslutningen om snøkiting

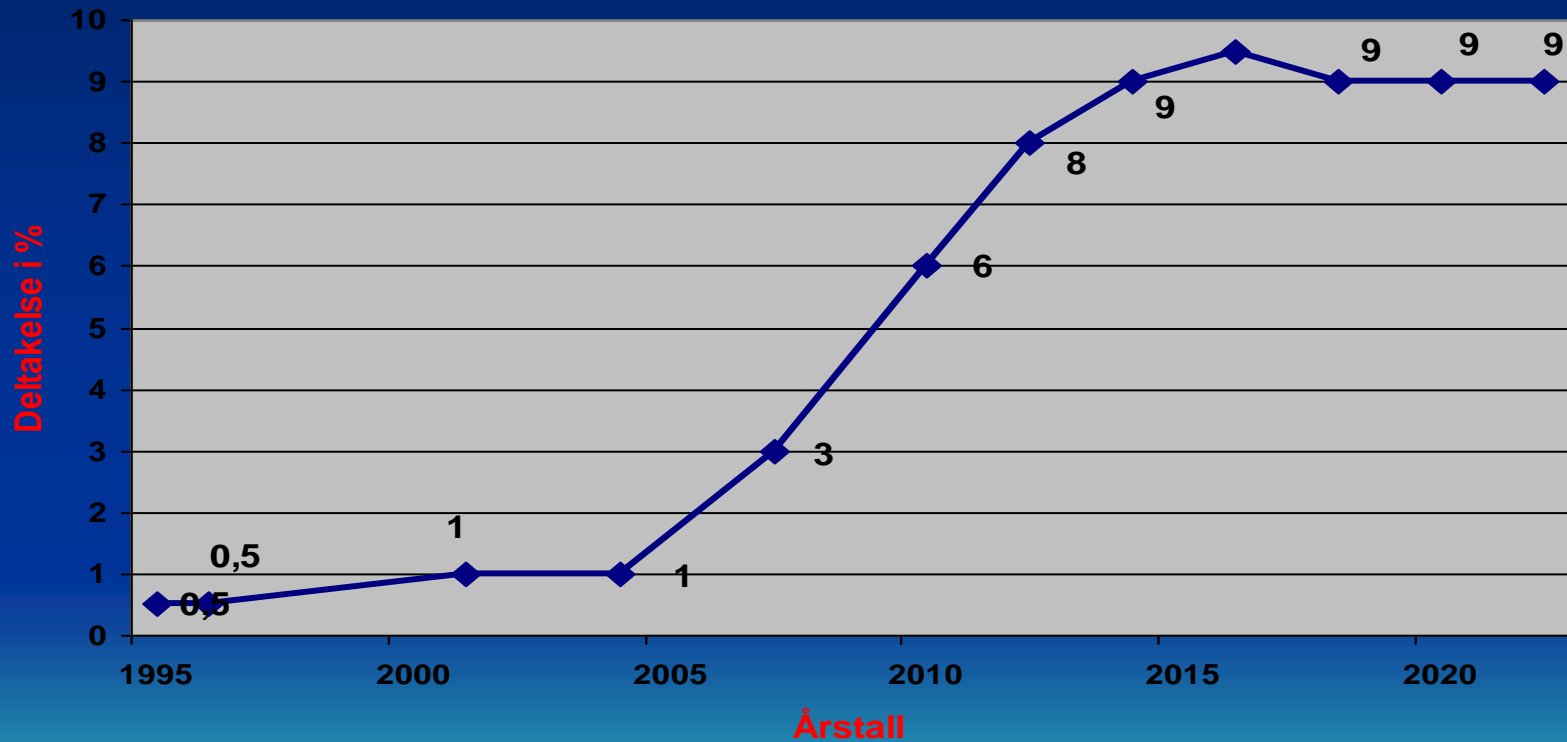

- Kurven tar utgangspunkt i utviklingen for bruk av alpinanlegg. Formen på kurven er typisk for innovasjoner som møter et behov i befolkningen, og gir trolig et riktig bilde av den framtidige utviklingen

Hvor mange snøkitere blir det?

Mulig maksimal oppslutning om snøkiting

Mulig utvikling

- Den maksimale utbredelsen blir bestemt av andelen av befolkningen som kjører off piste. Dette tar utgangspunkt i at en må være relativt stø på ski for å få utbytte av kitingen
- At deltakelsen flater ut akkurat på dette nivået er kun en gjetning, men neppe langt fra sannheten

Hvor vil vi finne kiterne? – et tanke eksperiment

- 9% oppslutning vil innebære om lag 350.000 kitere
- Av disse vil de aller fleste holde til områder nær bebyggelse, veier og jernbane. Bare om lag 100.000 dra på turer ut i fjellet
- Av disse vil om lag 98% holde seg til store vatn eller kvista løyper
- Om lag 2000 kitere vil ferdes innover i fjellet utenfor vanlige ruter og løyper

Oppsummering

- Om 10 år vil den uansett være langt flere snøkitere enn i dag, men Snøkiting er for krevende til at aktiviteten vil bli noen folkesport
- De aller aller fleste snøkitere vil holde til områder nær bebyggelse, veier og jernbane
- Av de som ferdes lengre ut i fjellet vil ca 98% holde seg til kvista ruter, akkurat som tilfellet er med fjellskiløpere
- Det er kun et mindretall som kan utgjøre problemer for villreinen, akkurat som tilfellet er med fjellskiløpere

Snøkiting og andre nye former for friluftsliv blir foreslått forbudt i enkelte verneområder

- ” Bruk av skiseil som krever tilleggsutstyr utover vanlig skiutstyr, vil ikke kunne regnes inn under definisjonen tradisjonelt og enkelt friluftsliv”

Fylkesmannen i Oppland 2007

Hvordan skal friluftslivet stille seg til denne utfordringen?

- Det vil være "lettest" å bare akseptere at det blir lagt begrensninger for en ny, liten og potensielt skadelig aktivitet. Dette vil likevel være en fullstendig feilslått måte å møte dette problemet på
- Det er betenkelig at det blir lagt spesifikke restriksjoner på ikke motoriserte aktiviteter
- Alle som arbeider med friluftsliv og naturforvaltning må stå på for å hindre at dette blir en holdning som får bre seg

Fordi ...

- Selv om kiting er en ny aktivitet, og dermed ikke er nevnt i friluftsloven, er det like fullt friluftsliv
- Et skille mellom tradisjonelle og nye former for friluftsliv er OK innen dagligtale og forskning, men har ingenting å gjøre verneforskrifter
- Friluftsliv er ikke et statisk fenomen, men er hele tiden i endring. De tradisjonelle aktivitetene har også vært nye en gang

Og fordi .....

- Snøkiting er et eksempel på hvordan dagens og morgendagens nordmenn finner det meningsfullt å utøve sitt friluftsliv
- Disse utøverne er også aktive innen tradisjonelt friluftsliv og inngår i kjernen av norsk friluftslivsungdom
- Samarbeidsviljen styrkes ikke akkurat av at naturforvaltningen nærmest stempler deres aktiviteter som noe mindreverdige og umoralske
- Verken friluftslivet eller naturforvaltningen er tjent med at et slikt motsetningsforhold får utvikle seg

Konklusjon

- I den grad trusler mot villreinen skal møtes ved hjelp av begrensninger for friluftslivet, må dette gjøres gjennom tids- og område-spesifikke begrensninger for all ferdsel
- Det er først og fremst at mennesker ferdes i feil områder til feil tid som utgjør en trussel mot villreinen. Hvordan de ferdes utgjør et mindre problem

